

Realizacja projektu PTB OW
„Aktualizacja kształcenia
akademickiego na bibliotekarzy
pracujących w małych bibliotekach
gminnych”

Czytelnictwo

Urszula Lisowska-Kożuch
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Wprowadzenie

- ▶ Marzec–kwiecień 2011 r. – realizacja treści przedmiotu „Czytelnictwo”, zgłoszonego do konkursu Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego, Oddziału Warszawskiego pn. „Aktualizacja kształcenia akademickiego bibliotekarzy pracujących w małych bibliotekach gminnych”.

Wprowadzenie

- ▶ Przedmiot realizowany był w Uczelni oraz w wybranych przez studentów II roku Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa bibliotekach publicznych. Studenci podzielili się na 5 grup.

Wprowadzenie

- ▶ Każda z grup wybrała temat wystawy, który został uzgodniony z bibliotekarzem zatrudnionym w wybranej przez studentów placówce. Stworzyli scenariusz wystawy, który realizowali na kolejnych zajęciach oraz w domu. Po wykonaniu eksponatów oraz plakatów i ulotek informacyjnych członkowie danej grupy rozmieścili je w bibliotece. Wszystkie materiały studenci musieli wykonać samodzielnie.

Wprowadzenie

- ▶ Następnie studenci zorganizowali konkurs czytelniczy związany z tematem wystawy. Stworzyli jego scenariusz, przygotowali informujące o nim plakaty i ulotki oraz regulamin. Studenci opracowali pytania oraz zasady oceniania i punktowania odpowiedzi, ustalili konkurencje, podzielili imprezę na poszczególne etapy; przygotowali też niezbędne przedmioty oraz dyplomy.

Wprowadzenie

- ▶ Sami powołali jury i wyznaczyli liderów, który poprowadzili konkurs. Po przeprowadzeniu konkursu studenci napisali sprawozdanie z jego przebiegu – jeden egzemplarz dostarczyli bibliotekarzowi, drugi – prowadzącemu zajęcia.

Wprowadzenie

- ▶ Materiały potrzebne do wykonania zadań dostarczone były przez prowadzącego ćwiczenia, który zwrócił również koszty przejazdów studentów i zakupił nagrody do konkursów.

Wprowadzenie

- ▶ Ostatnią częścią ćwiczeń były badania ankietowe (teorię dotyczącą badań ankietowych poznali wcześniej). Wybrani studenci przygotowali kwestionariusz ankiety dotyczący oceny gminnej biblioteki publicznej, w której realizowali wystawę i konkurs. Przeprowadzili badania ankietowe na wybranej grupie osób i opracowali wyniki.

Realizacja

Wybrane biblioteki:

Gminna Biblioteka Publiczna w Zielonkach

Zielonki – wieś, licząca 3835 mieszkańców;

Gmina Zielonki – 19 sołectw – łącznie 17490
mieszkańców

Gminna Biblioteka Publiczna – nowy budynek, 2
filie, ponad 40 tys. zbiorów

Dyrektor: Mariusz Zieliński

Źródło: [http://pl.wikipedia.org/wiki/Zielonki_\(wojew%C3%B3dztwo_ma%C5%82opolskie\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Zielonki_(wojew%C3%B3dztwo_ma%C5%82opolskie)) [stan na dzień 15.09.2011]; <http://biblioteka.zielonki.pl/> [stan na dzień 15.09.2011]

Lokal biblioteki

Źródło: http://zielonki.pl/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=118&Itemid=628 [stan na 15.09.2011]

Realizacja

Gminna i Powiatowa Biblioteka w Jerzmanowicach

- ▶ Jerzmanowice–Przeginia – wieś, 2613 mieszkańców
- ▶ Gmina Jerzmanowice–Przeginia – 8 sołectw – 10597 osób
- ▶ Gminna i Powiatowa Biblioteka – 3 filie, ponad 38 tys. zbiorów, siedziba wspólna z Gminnym Ośrodkiem Kultury
- ▶ Dyrektor: Dorota Furman

- ▶ Źródło: <http://www.jerzmanowice-przeginia.pl/ludno> [stan na dzień 15.09.2011];
[http://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzmanowice_\(wojew%C3%B3dztwo_ma%C5%82opolskie\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzmanowice_(wojew%C3%B3dztwo_ma%C5%82opolskie)) [stan na dzień 15.09.2011];
http://www.bibliotekajerzmanowice.pct.net.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=3&Itemid=4 [stan na dzień 15.09.2011]

Siedziba Biblioteki

Źródło:

http://www.bibliotekajerzmanowice.pct.net.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=2&Itemid=3 [stan na 15.09.2011]

Realizacja

Gminna Biblioteka Publiczna w Zabierzowie

Zabierzów – wieś, ponad 4600 mieszkańców

Gminna Biblioteka Publiczna – 3 filie,
Działa w strukturach Samorządowego Centrum
Kultury i Promocji Gminy Zabierzów jako
samodzielny dział

Księgozbiór (łącznie z filiami) – ponad 42 tys. tomów

Dyrektor – Elżbieta Mazur

Źródło: [http://pl.wikipedia.org/wiki/Zabierz%C3%B3w_\(wojew%C3%B3dztwo_ma%C5%82opolskie\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Zabierz%C3%B3w_(wojew%C3%B3dztwo_ma%C5%82opolskie)) [stan na dzień 15.09.2011]; <http://www.bibliotekazabierzow.pct.net.pl/> [stan na dzień 15.09.2011]

Realizacja

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowym Brzesku

- ▶ Nowe Brzesko – miasto liczące ok. 1750 mieszkańców
- ▶ Gminna Biblioteka Publiczna – lokal 40 m², w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej,
- ▶ Kierownik – Renata Wesołowska
- ▶ Księgozbiór – około 10 tys. tomów
- ▶ Sala na konkurs wypożyczona od Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowym Brzesku

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Nowe_Brzesko [stan na dzień 15.09.2011]; dane o bibliotece uzyskane od kierownika biblioteki w dniu 19.09.2011

Realizacja

Wadowicka Biblioteka Publiczna

Wadowice – miasto, 19392 mieszkańców

Wadowicka Biblioteka Publiczna – 4 filie,
1 punkt biblioteczny tzw. „książki mówionej”.

Zmodernizowany budynek (2006–2008)

Księgozbiór: 103 017 wol.

Warunki do realizacji konkursu – idealne

Dyrektor: Bożena Płonka

Źródło: <http://www.wadowice.pl/Wadowice-12.html> [stan na dzień 15.09.2011]; <http://www.biblioteka-wadowice.pl/> [stan na dzień 15.09.2011]

Lokal biblioteki

Źródło: <http://www.biblioteka-wadowice.pl/index.php?id=1> [stan na 15.09.2011]

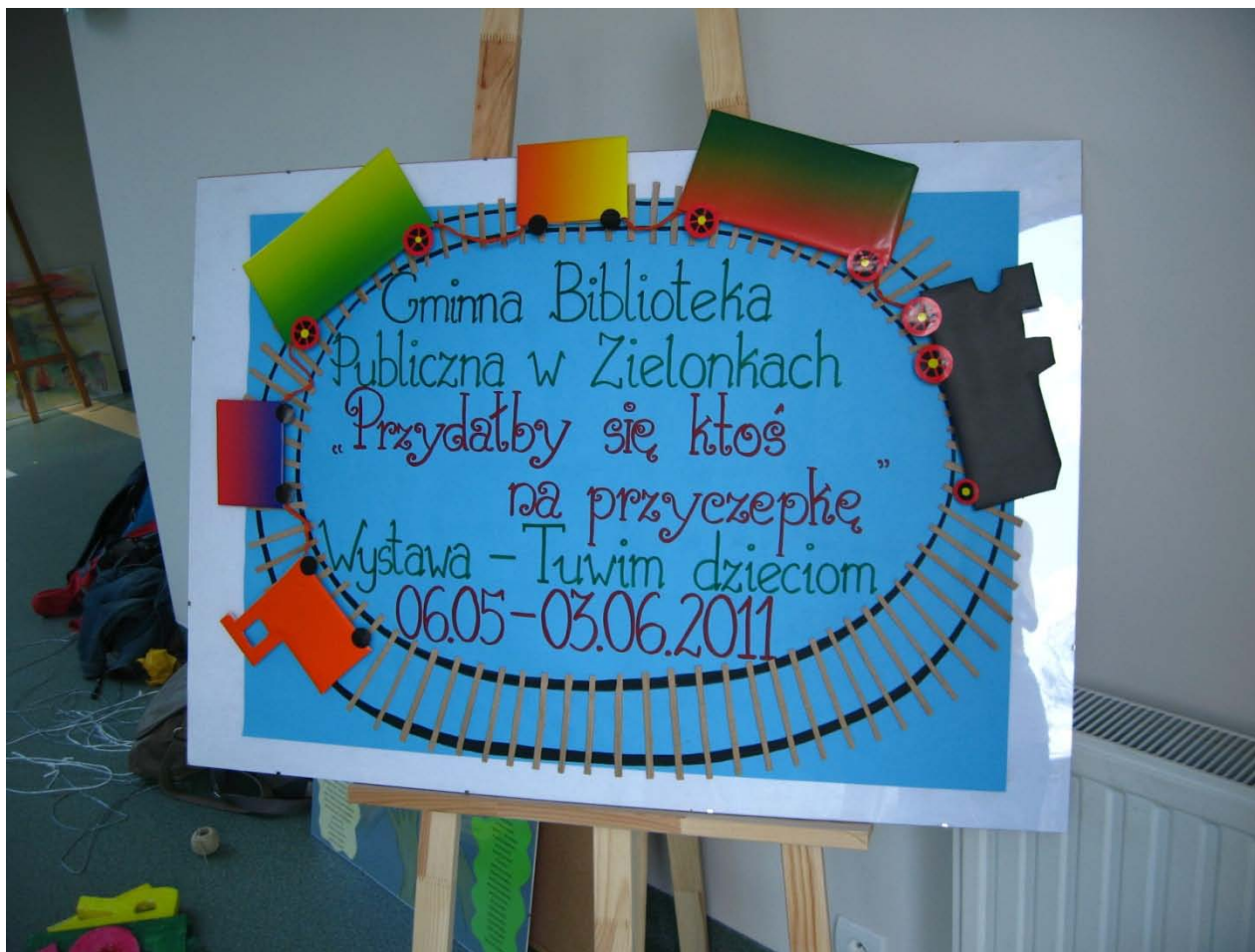
Realizacja

Wystawa i konkurs dla grup przedszkolnych i wczesnoszkolnych:

- ▶ Gminna Biblioteka Publiczna w Zielonkach – „Przydałby się ktoś na przyczepkę” – wystawa i konkurs poświęcone twórczości Juliana Tuwima

Realizacja

(zdjęcia zamieszczone na stronie biblioteki)

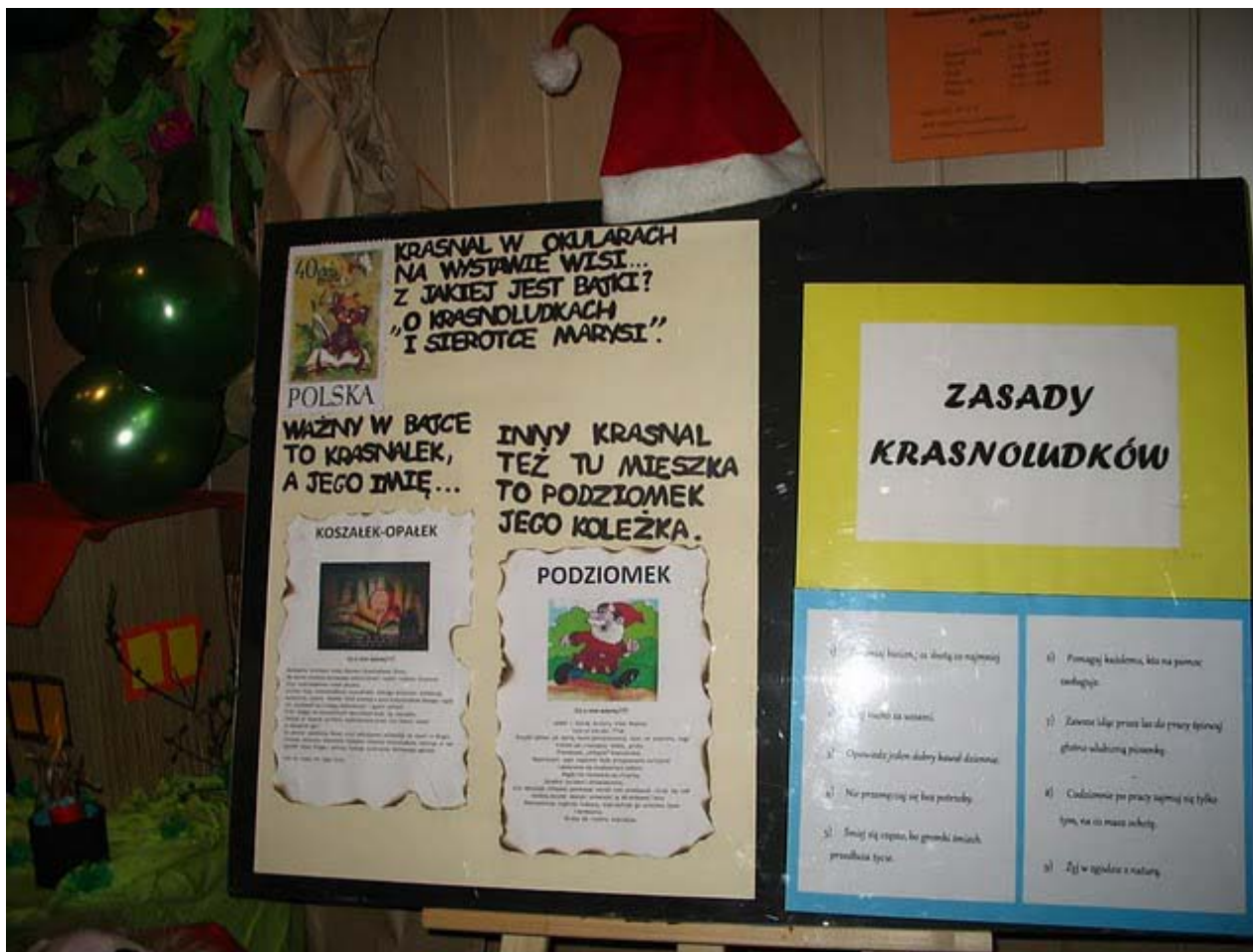
Realizacja

Realizacja

- ▶ Gminna i Powiatowa Biblioteka w Jerzmanowicach „ Posłuchajcie jakie hece, Krasnoludki w bibliotece”

Realizacja

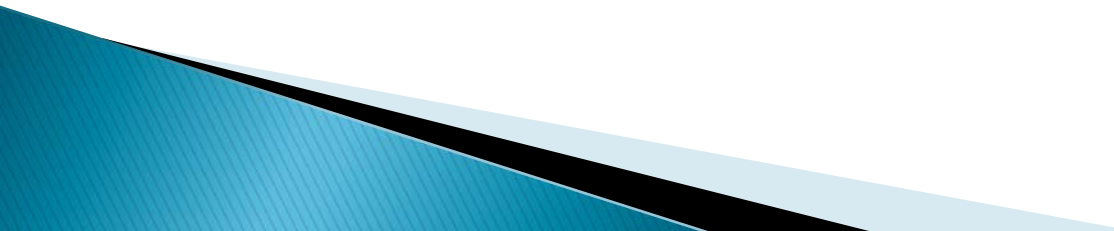

Realizacja

(zdjęcia zamieszczone na stronie biblioteki)

Realizacja

- ▶ Wadowicka Biblioteka Publiczna „O czym plotkował Smok Wawelski?” – konkurs przeznaczony dla dzieci z klas II–III. Ostatecznie przeprowadzony z najstarszą grupą przedszkolną (Przedszkole Publiczne nr 3 w Wadowicach).
-

Realizacja

(zdjęcia zamieszczone na stronie biblioteki)

Realizacja

Realizacja

Klasy IV–VI

- ▶ Gminna Biblioteka Publiczna w Nowym Brzesku – „Hades, Zeus, Afrodyta i bogowie w greckich mitach”

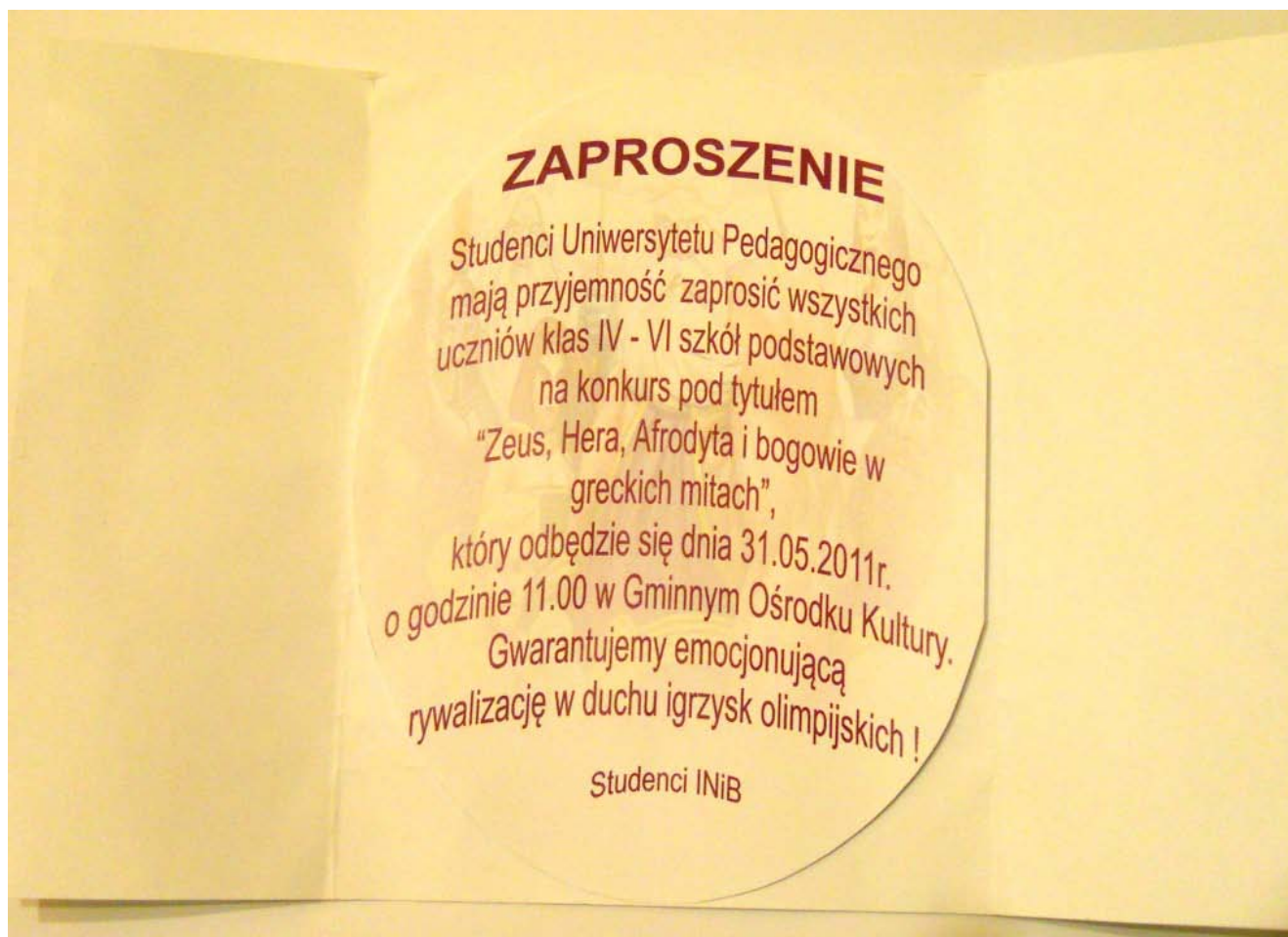
Realizacja

Realizacja – zaproszenie

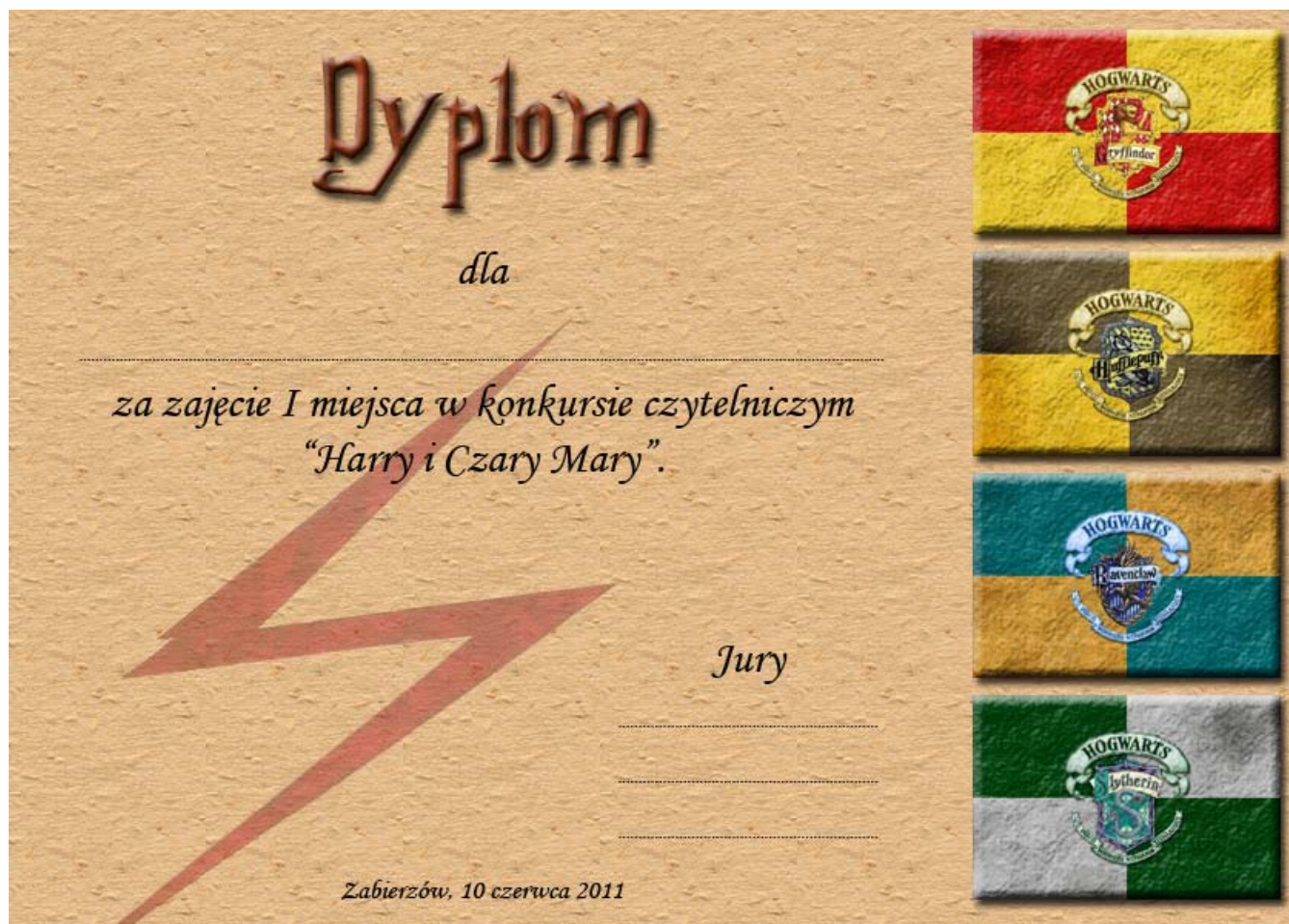
Realizacja – zaproszenie

Realizacja

- ▶ Gminna Biblioteka Publiczna w Zabierzowie – „Harry i czary mary”

Realizacja

Realizacja – efekty, rezultaty, sukcesy

Opis działań studentów został opisany na stronach internetowych czterech bibliotek:

1. <https://picasaweb.google.com/109895888703821469509/FinaKonkursuPosUchajcieJacieHeceKrasnoludkiWBibliotece#> [stan na dzień 15.09.2011];
http://www.bibliotekajerzmanowice.pct.net.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=187:wystawa-krasnoludki-w-bibliotece&catid=1:aktualnoci&Itemid=1 [stan na dzień 15.09.2011]

Realizacja – efekty, rezultaty, sukcesy

[2.http://www.bibliotekazabierzow.pct.net.pl/index.php/galeria/33-konkurs-czytelniczy-magiczny-wiat-harrego-pottera.html](http://www.bibliotekazabierzow.pct.net.pl/index.php/galeria/33-konkurs-czytelniczy-magiczny-wiat-harrego-pottera.html) [stan na 15.09.2011];

<http://www.bibliotekazabierzow.pct.net.pl/index.php/start/24-konkurs-czytelniczy-magiczny-wiat-harrego-pottera.html> [stan na dzień 15.09.2011]

Realizacja – efekty, rezultaty, sukcesy

3. O czym plotkował Smok Wawelski? – 14 czerwca 2011 r. <http://www.biblioteka-wadowice.pl/gallery.php?nr=78&back=gallery>

O czym plotkował Smok Wawelski?

<http://www.biblioteka-wadowice.pl/index.php?id=news&n=122&p=2> [stan na dzień 15.09.2011]

Realizacja – efekty, rezultaty, sukcesy

4. Konkurs „Przydałby się ktoś na przyczepkę”
http://biblioteka.zielonki.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=193:konkurs-pt-przydaby-si-kto-na-przyczepk&catid=7:konkursy [stan na dzień 15.09.2011]

Realizacja – efekty, rezultaty, sukcesy

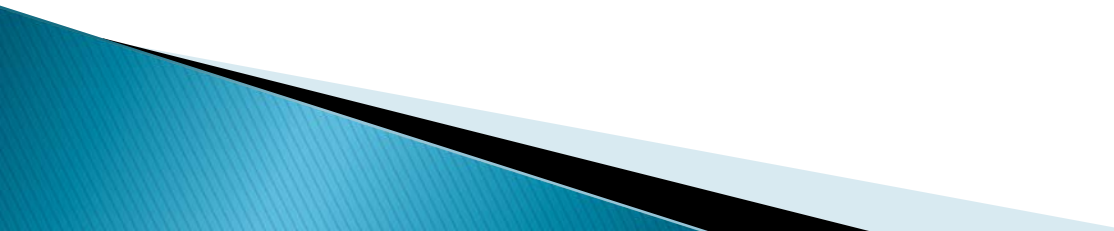
- ▶ Artykuł w prasie:

Piotr Subik: Dziadek za rzepkę, babcia za dziadka, student za przedszkolaka...

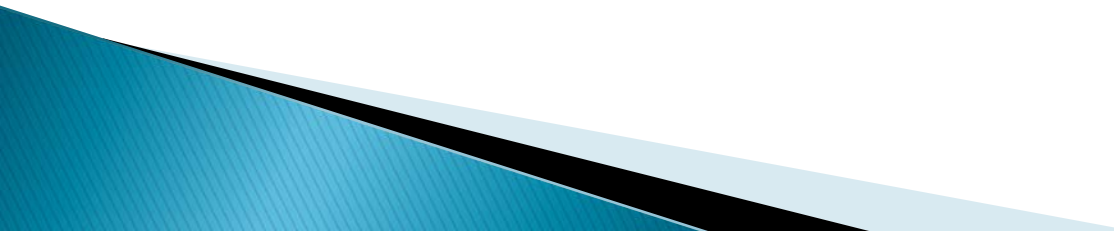
„Dziennik Polski” nr 141 (18–19 czerwca 2011), s. ... (Powiat Krakowski)

<http://www.dziennikpolski24.pl/pl/region/region-podkrakowski/1151611-dziadek-za-rzepke-babcia-za-dziadka-student-za-przedszkolaka.html>

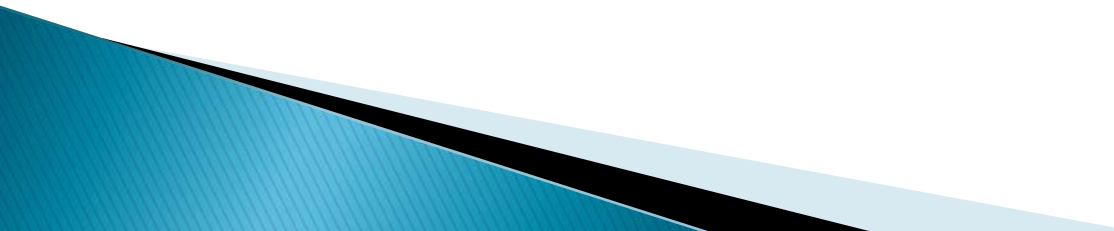
Realizacja – efekty, rezultaty, sukcesy

- ▶ Studenci podczas zajęć zapoznali się z warunkami pracy wybranej, gminnej biblioteki publicznej.
  - ▶ Wybierając temat wystawy i konkursu brali pod uwagę potrzeby rzeczywistego czytelnika.
  - ▶ Realizowane formy musieli dostosować do istniejących realiów.
-

Realizacja – efekty, rezultaty, sukcesy

- ▶ Materiały opracowali i wykonali samodzielnie, co uzmysłowiło im, jaką pracą będą wykonywać w przyszłości.
  - ▶ Studenci pracowali w grupach – uczyli się współdziałania, dzielenia pracą i wykorzystywania różnych umiejętności. Dużą część działań praktycznych wykonali samodzielnie poza obrębem uczelni, na zajęciach prezentowali wyniki swoich starań.
-

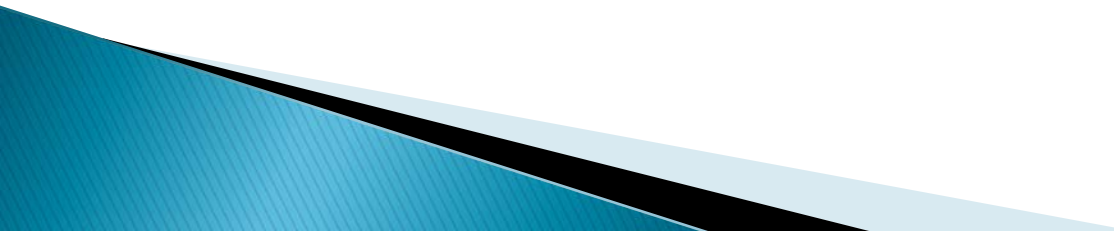
Realizacja – efekty, rezultaty, sukcesy

- ▶ Taka forma realizacji zajęć wyzwala inicjatywę studentów i wspiera innowacyjność. Pozwala również wyłonić liderów grup.
  - ▶ Studenci nawiązywali współpracę z nauczycielami szkół i przedszkoli oraz ośrodkami kultury.
-

Realizacja – efekty, rezultaty, sukcesy

- ▶ Artykuły zamieszczone w prasie i na stronach internetowych bibliotek (wraz z galeriami zdjęć) stały się dodatkową gratyfikacją.
- ▶ Studenci otrzymali pochwały i gratulacje od bibliotekarzy, nauczycieli i czytelników
- ▶ Różne ośrodki prosiły o wypożyczenie materiałów z wystawy – dodatkowe pozytywne wzmocnienie.
- ▶ Satysfakcja z wykonanej pracy i pozytywne wpisy, które znalazły się w *Księdze pamiątkowej*, będą motywacją na przyszłość.

Realizacja –bariery, problemy, zagrożenia

- Zróżnicowanie grup
  - Brak porozumienia i tworzenie się podgrup
  - Różny stosunek do praktycznej realizacji ćwiczeń
  - Dojazdy
  - Problemy ze znalezieniem wolnego od zajęć dnia
  - Finanse
-

Możliwości na przyszłość

- ▶ Bibliotekarze zadeklarowali chęć dalszej współpracy, widzą sens i potrzebę takich działań

Możliwości na przyszłość

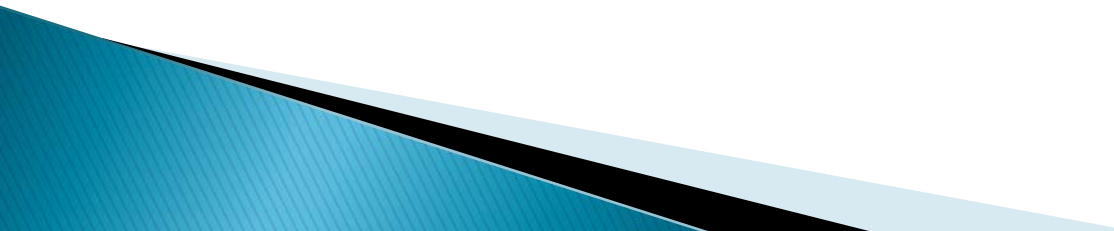
- ▶ Studenci uważają taką realizację zajęć za świetne przygotowanie do pracy w bibliotece.

Możliwości na przyszłość

- ▶ Często wykraczali poza zadania obowiązkowe, np. w celu przygotowania dzieci do konkursu organizowali spotkania, podczas których czytali dzieciom wiersze, oprowadzali dzieci po wystawie, przygotowywali prelekcje, założyli stronę internetową związaną z konkursem

<http://harry.rpg-online.org/>

Możliwości na przyszłość

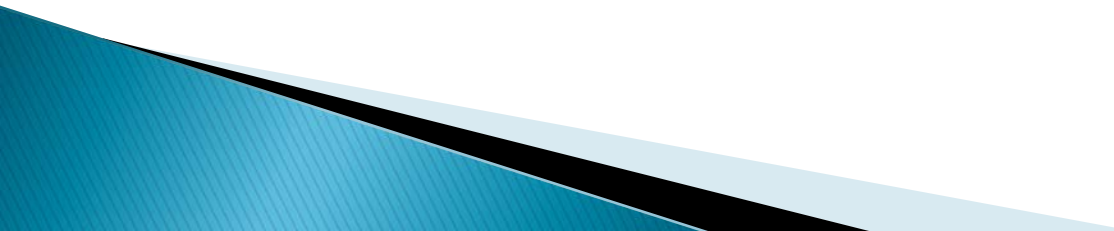
- ▶ Działania zostały dostrzeżone przez media lokalne, co pozwoliło na dodatkową promocję działań biblioteki.
  - ▶ Jedna z prac dyplomowych pisana pod kierunkiem autorki niniejszej prezentacji dotyczy pewnych aspektów działalności jednej z wymienionych bibliotek.
-

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

▶ **Biblioteka Publiczna w Zabierzowie**

Wpis 15.06.2011

„Studentki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie z pomocą bibliotekarzy przemieniły Gminną Bibliotekę Publiczną w Zabierzowie w miejsce pełne tajemnic i magii. Wystawa i wystrój biblioteki wprowadziły nas od 9 maja do 10 czerwca w tajemniczy świat Harry Pottera i Hogwartu.

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

- ▶ 10 czerwca odbył się **Konkurs Czytelniczy *Magiczny Świat Harrego Pottera***. Tiara przydziału losowo umieściła uczestników konkursu w poszczególnych Hogwarckich domach. Cztery drużyny brały udział w 5 konkurencjach. Na początku każda z drużyn otrzymała zestaw rekwizytów i materiałów, ich zadaniem było przebrać modelkę w postać z książki. Potem nastąpiła projekcja czterech fragmentów filmu. Drużyny musiały odgadnąć dalszą część sceny.

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

- ▶ Atrakcją konkursu były pękające balony przebijane kościaną igłą, w balonach znajdowały się pytania. Cała impreza trwała ok. 2 godzin, które minęły jak zaczarowane czyli „nie wiadomo kiedy”.

- ▶ Źródło: <http://www.bibliotekazabierzow.pct.net.pl/index.php/start/24-konkurs-czytelniczy-magiczny-wiat-harrego-pottera.html> [stan na 15.09.2011]

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

▶ Biblioteka Publiczna w Zielonkach

Wpis 19.05.2011

„[...] W ramach realizacji przedmiotu studenci organizują w Bibliotece Publicznej w Zielonkach wystawę i konkurs pt. „Przydałby się ktoś na przyczepkę...”. [...] wystawę, którą poświęcono wybranym wierszom dla dzieci Juliana Tuwima można oglądać w od 6 maja do 3 czerwca 2011 r. Treści ekspozycji zostały dostosowane do dzieci w wieku od 4 do 7 lat.

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

- ▶ W ostatnim dniu wystawy, 3 czerwca, odbędzie się konkurs ze znajomości treści prezentowanych w bibliotece materiałów. W celu odpowiedniego przygotowania dzieci do konkursu studenci kilkakrotnie spotykali się z nimi w Przedszkolu i Bibliotece w Zielonkach, czytali wiersze Tuwima i oprowadzali po wystawie”.

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

- ▶ Piotr Subik: Dziadek za rzepkę, babcia za dziadka, student za przedszkolaka...
„Dziennik Polski” nr 141 (18–19.06.2011),s ...
- ▶ <http://www.dziennikpolski24.pl/pl/region/region-podkrakowski/1151611-dziadek-za-rzepke-babcia-za-dziadka-student-za-przedszkolaka.html>

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

- ▶ „Przyszli bibliotekarze i najmłodszy bawili się wspólnie w „Lokomotywę”. Skorzystali na tym i jedni i drudzy – w równym stopniu”.
- ▶ „Czy kawka upadła na trawkę? Jakie literki spadły z pieca? Czego zapomniał Słoń Trąbalski i jaką radę dał mu kowal? I wreszcie: co ciągnęła w wagonach lokomotywa i ile ich było? To tylko niektóre z "trudnych" pytań, na które odpowiedzieć musiały przedszkolaki biorące udział w konkursie w Bibliotece Publicznej w Zielonkach.

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

- ▶ [...] Były zgadywanki, quizy, puzzle; była wspólna inscenizacja "Rzepki" i zabawa, która na chwilę wyszła poza bibliotekę – w "Lokomotywę". A wszystko w towarzystwie studentów przebranych za bohaterów wierszy”.

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

▶ Wadowicka Biblioteka Publiczna

„Niemał przez dwa miesiące gościli w Wadowickiej Bibliotece Publicznej niecodzienni goście: Nawojka, smok wawelski i baran, który według legendy był jego ostatnim, „wybuchowym” posiłkiem. Wszyscy oni byli eksponatami wystawy „O czym plotkował Smok Wawelski?” poświęconej najciekawszym i najbardziej znanym legendom o Krakowie”.

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

- ▶ Podsumowaniem projektu był konkurs „O czym plotkował Smok Wawelski?” , który odbył się 14 czerwca 2011 roku w Wadowickiej Bibliotece Publicznej. Przystąpiło do niego 12 dzieci z Przedszkola Publicznego nr 3 w Wadowicach. Kibicowali im koleżanki i koledzy z grupy oraz opiekunowie. [...]

Fragmenty teksów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

- ▶ W projekcie wzięło udział ogółem 116 przedszkolaków i uczniów klas młodszych oraz liczna grupa czytelników indywidualnych, zwiedzająca wystawę w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży podczas odwiedzin w bibliotece”.

Fragmenty tekstów zamieszczonych na stronach internetowych bibliotek i w prasie

- ▶ „Gratulujemy i czekamy na kolejne ciekawe propozycje, popularyzujące książkę, czytelnictwo i bibliotekę”.

Realizacja projektu

- ▶ Dziękuję za uwagę